

T.a.v. Gemeenteraad Haarlem
Grote Markt 2
2011 RD Haarlem

Ons kenmerk Brief #1
Datum 6 mei 2022
Afdeling -
Contact -
Telefoon -
E-mail -
Bijlage(n) 6 bijlagen
Kopie aan -
Uw kenmerk -

Onderwerp: Verslag van werkzaamheden verkenner

Geachte leden van de gemeenteraad van Haarlem ,

Op 21 april heeft U de stand van zaken besproken rondom de vorming van een nieuw college. U heeft ter afsluiting van dit debat een motie aangenomen, die oproept tot het aanwijzen van een verkenner met de opdracht om opties voor een meerderheidscollege te onderzoeken. Op 22 april heb ik aangegeven beschikbaar te zijn om deze verkenning uit te voeren. Bij deze informeer ik U over het verloop hiervan en leg ik verantwoording af over de keuzes die ik heb gemaakt. Het dictum van de aangenomen motie luidt als volgt:

'... Besluit om: een verkenner aan te wijzen met de opdracht om alle mogelijke varianten te onderzoeken voor een coalitie die gebaseerd is op inhoudelijke overeenkomsten, kan steunen op een stabiele meerderheid in de raad en recht doet aan de verkiezingsuitslag;...'

Ter uitvoering van deze motie heb ik willen bijdragen aan een snel, navolgbaar en transparant proces. Ook deze brief dient daartoe.

Vanaf dinsdag 26 april heb ik alle fracties van de raad gesproken en gevraagd naar hun zienswijze omtrent de ontstane impasse, de weg vooruit en hoe de fracties deze motie nader duiden. In bijlage 1 treft U de geaccordeerde verslagen aan van deze gesprekken. Ik heb het volgende geconstateerd:

1. Er is mij in deze gesprekken geen overeenstemming gebleken over een voorkeurs variant voor een meerderheidscoalitie. De drie varianten, die reeds in de eerste fase op tafel lagen, zijn voor een deel van de fracties nog actueel. Daarnaast hebben verschillende fracties nog drie andere varianten (met enige variatie wat betreft de deelname van 1-2 persoonsfracties) gesuggereerd. De meeste fracties hebben aangegeven bereid te zijn steun aan een meerderheidscoalitie te overwegen. In alle genoemde varianten zijn de fracties van PvdA en GroenLinks onderdeel van de meerderheidscoalitie. Geen enkele variant kon in deze gespreksronde aanwijsbaar rekenen op steun van een meerderheid in de raad.

2. Verschillende (1-2 persoons-) fracties hebben aangegeven voorstander te zijn van een minderheidscoalitie. De meeste fracties sluiten desgevraagd een minderheidscoalitie in laatste instantie niet uit, maar hebben (nadrukkelijk) voorkeur voor een meerderheidscoalitie.
3. Vele fracties hebben aangegeven behoefte te hebben aan inhoudelijke duiding, respectievelijk een inhoudelijk vervolg, opdat de keuze voor een meerderheidscoalitie in de eerste plaats op inhoudelijke gronden gemotiveerd kan worden.
4. De uitslag van de verkiezingen in Haarlem wordt door de fracties – met enige variatie in de woordkeuze – in hoofdlijn op twee manieren geduid. Een – gemeten in zetelaantal – meerderheid van de fracties geeft aan dat de kiezers in Haarlem in meerderheid hebben gekozen voor een progressieve, sociale en groene stad, waarmee de koers van het huidige college is bevestigd, volgens enkelen versterkt. Een – gemeten in zetelaantal - minderheid is van mening dat de huidige collegepartijen per saldo zetels hebben verloren, waarmee voortzetting van de huidige meerderheidscoalitie niet logisch of vanzelfsprekend is.
5. Vele fracties hebben het belang benadrukt van een stabiel en bestuurlijk competent college, dat enerzijds krachtig uitvoering geeft aan diverse plannen die in de laatste periode zijn aanvaard, en anderzijds vaardig opereert in onzekere tijden (inflatie, de internationale situatie, impact op de gemeentelijke begroting) en in contact met de Haarlemse bevolking.
6. Verschillende fracties hebben aandacht gevraagd voor de relatie tussen politiek en bewoners, en hebben daarbij gewezen op de lage opkomst en fricties in de afgelopen jaren.
7. De meeste fracties hebben aangegeven dat voor het vervolg een initiatief van PvdA, GroenLinks en D66 in de rede ligt, waarbij (zie ook punt 3) ook een inhoudelijke voorzet zou worden verwelkomd.

Op grond van het voorgaande heb ik geconcludeerd dat zo snel mogelijk inhoudelijke onderhandelingen over het komende collegeprogramma van start dienen te gaan en dat de fracties van PvdA, GroenLinks en D66 – hierna: de drie fracties – daartoe volgende stappen zouden moeten zetten. Ik heb de drie fracties op donderdagavond 28 april per mail (zie bijlage 2) uitgenodigd om uiterlijk maandagavond 2 mei een keuze te maken tussen twee varianten voor het vervolg:

- 1) formulering van een kort programma op hoofdlijnen door de drie fracties, waarmee een inhoudelijk gemotiveerde keuze voor een meerderheidscoalitie gefaciliteerd wordt;
- 2) besluit over een meerderheidscoalitie waarna – indien de andere fracties daarmee akkoord gaan - onderhandelingen over een volledig collegeprogramma van start kunnen gaan.

Op vrijdag 29 april heb ik de drie fracties afzonderlijk hierover gesproken (zie bijlage 3 voor de geaccordeerde verslagen). Van mijn kant heb ik beide varianten nader toegelicht, het belang van voortvarendheid onderstreept en aandacht gevraagd voor het belang van een divers en bestuurlijk vaardig college dat in samenstelling zo gelijkwaardig mogelijk is en qua omvang passend is voor Haarlem. Daartoe uitgenodigd door de drie fracties heb ik op zondag 1 mei deelgenomen aan een digitaal informeel overleg ten einde helderheid over het verdere proces in beide varianten te

bevorderen. In dat gesprek hebben de drie fracties mij verzocht de fracties van SP, Jouw Haarlem, CDA en CU, te consulteren over hun opvatting omtrent de optie van 1 gemeenschappelijke wethouders-positie (in de combinatie SP/Jouw Haarlem, resp. CDA/CU). Ik heb de drie fracties over de uitkomsten daarvan bericht (zie bijlage 4). Op dinsdagochtend 3 mei heb ik met de drie fracties gezamenlijk gesproken over het vervolg (zie bijlage 5 voor geaccordeerd verslag). De drie fracties hebben gezamenlijk gekozen voor variant 1 en mij verzocht de totstandkoming van een kort programma op hoofdlijnen te begeleiden. Op donderdag 5 en vrijdag 6 mei heb ik de drie fracties uitgenodigd om het concept van dit korte programma op hoofdlijn te bespreken en vast te stellen.

Ik constateer heden dat de drie fracties zich hebben verenigd op een 'Eerste aanzet tot een coalitieakkoord', dat ik op hun verzoek bij deze aan U toezend (zie bijlage 6). Ik zal vandaag, opnieuw op verzoek van de drie fracties, andere fracties uitnodigen om dit weekend, bij voorkeur op zondagmiddag 8 mei in gesprek met mij, in aanwezigheid van de drie fracties, aan te geven of zij bereid zijn met deze 'Eerste aanzet tot een coalitieakkoord' als richtsnoer deel te nemen aan onderhandelingen over een volwaardig programma van een college dat kan steunen op een stabiele meerderheid in de raad. Het betreft de volgende fracties: VVD, SP, Jouw Haarlem, CDA, CU en AP. Indien andere fracties dan deze de nadrukkelijke bereidheid willen uitspreken om met deze eerste aanzet als richtsnoer deel te willen uitmaken van een meerderheidscoalitie, dan nodig ik hen uit mij daarvan op zo kort mogelijke termijn in kennis te stellen.

Op zondagavond 8 mei zal ik opnieuw met de drie fracties spreken. Op dit moment ga ik ervan uit dat de drie fracties in staat moeten worden geacht een gemeenschappelijke keuze te maken voor de samenstelling van een meerderheidscoalitie.

Ik zal alsdan in een gemeen overleg met alle daarin betrokken partijen begin volgende week willen kunnen vaststellen of sprake is van bereidheid om op korte termijn te starten met onderhandelingen over een meerderheidscollege. Zodra dit het geval is, zal ik U over de uitkomst hiervan per ommekeer informeren en beschouw ik mijn taak als verkenners beëindigd. Ik ben gaarne bereid, indien gewenst, aanwezig te zijn op de komende raadsvergadering van 12 mei om verantwoording af te leggen over mijn werkzaamheden en het verstrekken van nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Kees Vendrik,
Verkenner